

Право Європейського Союзу

УДК 341.171

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19739044>

**Правове регулювання свободи руху капіталу між Європейським Союзом
та Сінгапуром**

Стрілець Богдан Васильович,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права,

юридичний факультет

Волинського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк;

старший науковий співробітник, докторант

відділу міжнародного права та права Європейського Союзу

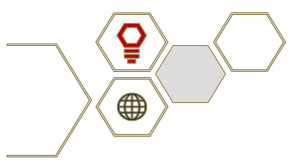
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, м. Київ,

Україна, <https://orcid.org/0000-0001-7043-7329>

Прийнято: 11.04.2026 | Опубліковано: 24.04.2026

Анотація: У статті здійснено комплексний аналіз правового регулювання свободи руху капіталу у відносинах між Європейським Союзом (ЄС) та Республікою Сінгапур. Актуальність дослідження зумовлена поглибленням економічної взаємозалежності держав в умовах глобалізації, роллю Сінгапуру як одного з провідних економічних партнерів ЄС у Південно-Східній Азії та активізацією євроінтеграційних процесів в Україні. У процесі дослідження були застосовані, зокрема такі методи: порівняльно-правовий, формально-юридичний та системний аналіз актів первинного й вторинного права ЄС, а також чинних міжнародних угод ЄС.

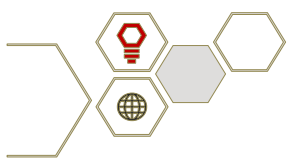
У роботі проаналізовано багаторівневу систему правового регулювання у цій сфері, що охоплює: (1) положення первинного права ЄС (зокрема, ст. 63

Договору про функціонування Європейського Союзу); (2) норми вторинного права (Регламент (ЄС) № 1219/2012 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2012 р. про встановлення перехідних положень для двосторонніх інвестиційних угод між державами-членами та третіми країнами; Регламент (ЄС) 2019/452 Європейського Парламенту та Ради від 19 березня 2019 р. про встановлення рамок для скринінгу прямих іноземних інвестицій у Союз); (3) міжнародні угоди ЄС із Республікою Сінгапур (Угоду про вільну торгівлю та Угоду про захист інвестицій); (4) чинні двосторонні інвестиційні договори держав-членів із Сінгапуром.

Особливу увагу приділено значенню Висновку 2/15 Суду ЄС від 16 травня 2017 р., який окреслив межі компетенції ЄС та зумовив поділ початково єдиного договірної пакета на торговельну та інвестиційну частини. Проаналізовано ключові норми Угоди про вільну торгівлю між ЄС та Сінгапуром, які стосуються свободи руху капіталу та її допустимих обмежень (винятків), а також положення відповідної Угоди про захист інвестицій щодо стандартів захисту інвесторів та свободи переказів, пов'язаних з охопленими угодою інвестиціями. У висновках констатовано, що правовий режим свободи руху капіталу у відносинах ЄС–Сінгапур ґрунтується на моделі контрольованої лібералізації, яка поєднує відкритість з механізмами захисту публічних інтересів. Еволюція цього режиму відображає перехід від фрагментованого міждержавного регулювання до уніфікованої договірної моделі на рівні ЄС.

Ключові слова: свобода руху капіталу, Європейський Союз, право ЄС, Угода про вільну торгівлю ЄС–Сінгапур, треті країни, інвестиції, євроінтеграція, міжнародний договір, торговельні угоди, інвестиційні угоди.

Legal regulation of the free movement of capital between the European Union and Singapore

Bohdan Strilets,

PhD in Law,

Associate Professor of the Department of Constitutional, Administrative and

International Law,

Faculty of Law at Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk;

Senior Research Fellow, Doctoral Student

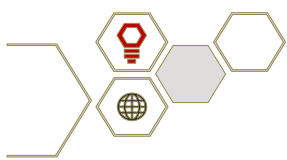
of the Department of International Law and Law of the European Union,

V.M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of

Ukraine, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-7043-7329>

Abstract: The article provides a comprehensive analysis of the legal regulation of the freedom of capital movement in relations between the European Union (EU) and the Republic of Singapore. The relevance of the study is conditioned by the deepening economic interdependence of states under globalization, the role of Singapore as one of the EU's leading economic partners in South-East Asia, and the intensification of European integration processes in Ukraine. The following methods, in particular, were used in the course of the research: comparative legal one, formal legal one and systemic analysis of primary and secondary EU law, as well as of the EU's current international agreements.

The paper examines the multi-level system of legal regulation in this area, which covers: (1) the provisions of EU primary law (in particular, Article 63 of the Treaty on the Functioning of the European Union); (2) norms of secondary law (Regulation (EU) No 1219/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 establishing transitional arrangements for bilateral investment agreements between Member States and third countries; Regulation (EU) 2019/452 of the European Parliament and of the Council of 19 March 2019 establishing a

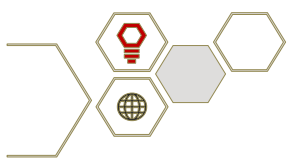

framework for the screening of foreign direct investments into the Union); (3) international agreements of the EU with the Republic of Singapore (the Free Trade Agreement and the Investment Protection Agreement); (4) bilateral investment treaties concluded by individual Member States with Singapore that remain in force.

Particular attention is paid to the significance of Opinion 2/15 of the Court of Justice of the European Union of 16 May 2017, which delineated the boundaries of EU competence and resulted in the splitting of the initially single treaty package into trade and investment parts. The author analyses the key provisions of the EU–Singapore Free Trade Agreement concerning the freedom of capital movement and its permissible restrictions (exceptions), as well as the provisions of the corresponding Investment Protection Agreement regarding the standards of investor protection and the freedom of transfers related to covered investments. The conclusions state that the legal regime of the freedom of capital movement in EU–Singapore relations is based on a model of controlled liberalization that combines openness with mechanisms for the protection of public interests. The evolution of this regime reflects the transition from fragmented inter-state regulation to a unified treaty model at the EU level.

Keywords: freedom of capital movement, European Union, EU law, EU–Singapore Free Trade Agreement, third countries, investments, European integration, international treaty, trade agreements, investment agreements.

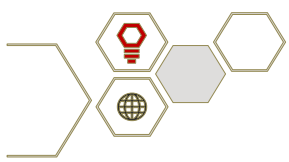
Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації та поглиблення економічної взаємозалежності держав рух капіталу набуває особливого значення як один із ключових чинників розвитку інвестиційного співробітництва, міжнародної торгівлі та фінансової інтеграції. Для Європейського Союзу (далі – ЄС) свобода руху капіталу є однією з фундаментальних свобод внутрішнього ринку, яка водночас виходить за межі суто внутрішньосоюзного регулювання та поширюється на відносини з третіми країнами. У цьому контексті, а також з огляду на активізацію

євроінтеграційних процесів в Україні та зростання практичного значення дослідження функціонування внутрішнього ринку ЄС, особливий науковий і практичний інтерес становить аналіз правового регулювання свободи руху капіталу у відносинах між ЄС і Сінгапуром як одним із ключових економічних партнерів інтеграційного об'єднання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній правовій доктрині питання свободи руху капіталу переважно аналізуються або в межах внутрішнього права ЄС, або в контексті загальних торговельних та інвестиційних відносин ЄС з третіми країнами. Так, М. Буроменський досліджує, зокрема, інвестиційну автономію ЄС та контроль за прямими іноземними інвестиціями [1]; В. Муравйов аналізує вплив права ЄС на характер і зміст міжнародних угод інтеграційного об'єднання [2]; М. Микієвич та І. Брацук висвітлюють проблему криз ратифікації змішаних інвестиційних угод ЄС [3]; А. Палієнко вивчає особливості правового регулювання захисту інвестицій у праві ЄС, в тому числі відповідно до угод з третіми країнами [4]; О. Маслов характеризує особливості сучасної політики ЄС щодо двосторонніх інвестиційних угод і вирішення спорів за ними [5]. У зарубіжній юридичній науковій літературі переговорам та угодам ЄС з Сінгапуром присвячені праці таких вчених, як К. Л. Майснер (K. L. Meissner), Л. Маккензі (L. McKenzie), М. Мохан (M. Mohan), К. Сім (C. Sim), Ф. Хайнбах (P. Hainbach) та П. Л. Хсі (P. L. Hsieh).

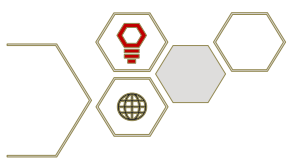
Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас вимір правового регулювання руху капіталу саме між ЄС та Сінгапуром залишається недостатньо розробленим. З огляду на це, дослідження вказаної проблематики дає змогу не лише уточнити особливості зовнішнього виміру свободи руху капіталу в праві ЄС, а й виявити сучасні тенденції поєднання лібералізації економічних відносин із механізмами регуляторного захисту.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – здійснення аналізу правового регулювання свободи руху капіталу між ЄС та Сінгапуром. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: охарактеризувати багаторівневу систему правового регулювання свободи руху капіталу у відносинах ЄС–Сінгапур; з’ясувати вплив Висновку 2/15 Суду ЄС на розмежування компетенції Союзу та його держав-членів у цій сфері; проаналізувати ключові положення Угоди про вільну торгівлю та Угоди про захист інвестицій між ЄС і Сінгапуром щодо свободи руху капіталу та допустимих її обмежень; визначити особливості розвитку правового режиму свободи руху капіталу у відносинах ЄС–Сінгапур.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правове регулювання відносин між ЄС і Сінгапуром у сфері руху капіталу здійснюється на рівні первинного права ЄС, вторинного права ЄС, міжнародних угод ЄС і чинних двосторонніх інвестиційних договорів держав-членів. Перш за все слід зазначити, що на ці відносини поширюється дія ст. 63 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), яка встановлює загальну заборону обмежень руху капіталу як у межах внутрішнього ринку, так і у відносинах із третіми країнами, до яких належить Сінгапур. До набрання чинності у 2009 році Лісабонського договору, який відніс прямі іноземні інвестиції до компетенції ЄС, договірне регулювання інвестиційних відносин забезпечувалося двосторонніми інвестиційними угодами держав-членів з іншими країнами. Після набрання Лісабонським договором чинності, така модель зазнала трансформації: ЄС розпочав переговори з багатьма зовнішньоекономічними партнерами стосовно укладення торговельно-інвестиційних угод, які мають замінити двостороннє регулювання відповідних відносин між державами-членами та третіми країнами.

Важливо відзначити, що принципове значення в цьому контексті мав Висновок 2/15 Суду ЄС від 16 травня 2017 р. щодо Угоди про вільну торгівлю ЄС–Сінгапур, оскільки саме в ньому було окреслено межі компетенції

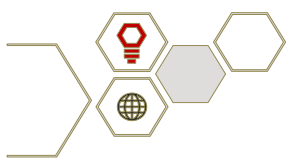

інтеграційного об'єднання щодо положень майбутньої угоди з Сінгапуром, що фактично зумовило поділ початково єдиного договірної пакета на торговельну та інвестиційну частини.

Суд ЄС вирішив, що майбутня угода про вільну торгівлю між ЄС та Сінгапуром належить до виключної компетенції Європейського Союзу, за винятком наступних положень, які належать до спільної компетенції ЄС та його держав-членів: положення Розділу А («Захист інвестицій») Глави 9 («Інвестиції») цієї угоди, оскільки вони стосуються непрямих інвестицій між ЄС та Республікою Сінгапур; положення Розділу В («Врегулювання спорів між інвестором та державою») Глави 9; та положення Глав 1 («Цілі та загальні визначення»), 14 («Прозорість»), 15 («Врегулювання спорів між сторонами»), 16 («Механізм медіації») та 17 («Інституційні, загальні та прикінцеві положення») цієї угоди, оскільки вони стосуються положень Глави 9 та тією мірою, якою останні належать до спільної компетенції ЄС та його держав-членів [6].

В результаті цього висновку Рада ЄС класифікувала інвестиційні угоди ЄС, що охоплюють аспекти непрямих іноземних інвестицій та врегулювання спорів між інвестором та державою, як «змішані», що вимагають схвалення як на рівні ЄС, так і на національному рівні [7, р. 123].

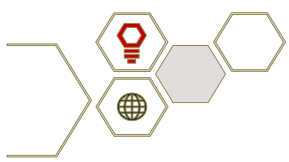
Для з'ясування особливостей договірної регулювання свободи руху капіталу у відносинах між ЄС і Сінгапуром слід проаналізувати відповідні положення угод про вільну торгівлю та про захист інвестицій. Так, відповідно до ч. 1 ст. 16.7 Угоди про вільну торгівлю між ЄС та Республікою Сінгапур (Free Trade Agreement between the European Union and the Republic of Singapore, далі – EUSFTA), яка набула чинності 21 листопада 2019 р., Сторони дозволяють, відповідно до положень статті VIII Угоди про Міжнародний валютний фонд, будь-які платежі та перекази у вільноконвертованій валюті за поточним рахунком платіжного балансу між Сторонами стосовно операцій, що підпадають під дію цієї Угоди [8]. Це положення стосується свободи руху

платежів, яка тісно пов'язана зі свободою руху капіталу, у зарубіжній науковій літературі її іноді іменують «свободою руху капіталу та платежів» [9]. Таким чином, ст. 16.7 EUSFTA забезпечує базовий рівень лібералізації поточних платежів між сторонами, що є передумовою забезпечення свободи руху капіталу.

У ч. 2 ст. 16.7 угоди зазначено, що Сторони проводять між собою консультації з метою сприяння руху капіталу між ними в межах EUSFTA, зокрема прогресивній лібералізації рахунку операцій з капіталом і фінансового рахунку, з метою формування стабільної та безпечної основи для довгострокових інвестицій [8]. Під фінансовим рахунком у цьому положенні слід розуміти фінансовий рахунок платіжного балансу, тобто сукупність транскордонних операцій, пов'язаних зі зміною фінансових активів і зобов'язань, зокрема у формі прямих та портфельних інвестицій, кредитів, депозитів та інших фінансових інструментів [10, с. 149]. Тим самим EUSFTA формулює не жорстке лібералізаційне зобов'язання, а норму процедурного характеру – вести консультації, що відкриває простір для гнучкого врахування економічних інтересів обох сторін.

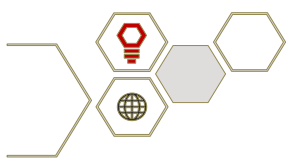
Статті 16.9–16.11 EUSFTA містять положення щодо допустимих обмежень (винятків) свободи руху капіталу та платежів. Так, у разі якщо Сторона зазнає серйозних труднощів із платіжним балансом та зовнішнім фінансуванням або перебуває під загрозою таких труднощів, вона може запровадити або зберегти обмежувальні заходи щодо руху капіталу, платежів або переказів у зв'язку з торгівлею товарами, послугами та створенням підприємств (ч. 1. ст. 16.9). При цьому Сторони докладають зусиль для уникнення застосування зазначених обмежувальних заходів. Будь-які обмежувальні заходи, введені або збережені відповідно до цієї статті, не повинні мати дискримінаційного характеру, повинні бути обмеженими за тривалістю та не повинні виходити за межі того, що є необхідним для усунення труднощів з платіжним балансом та зовнішніми фінансовими труднощами (ч. 2. ст. 16.9) [8]. Отже, ст. 16.9 EUSFTA закріплює модель винятку, що допускає

відступ від лібералізаційних зобов'язань лише за наявності об'єктивних макроекономічних підстав і за умови дотримання принципів недискримінації, тимчасовості та пропорційності.

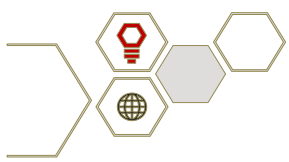
Якщо за виняткових обставин одна зі Сторін стикається з серйозними труднощами або загрозою їх виникнення, що заважають здійсненню її економічної та грошово-кредитної політики або політики щодо обмінного курсу, ця Сторона може тимчасово запровадити захисні заходи щодо руху капіталу, платежів або переказів (ч. 1 ст. 16.10 EUSFTA). У ст. 16.11 визначено безпекові винятки, які дозволяють сторонам відступати від положень EUSFTA задля захисту суттєвих інтересів безпеки, зокрема у військовій сфері, щодо ядерних матеріалів, в умовах війни чи міжнародної надзвичайної ситуації, а також з метою підтримання міжнародного миру і безпеки [8]. Тож ст. 16.10 і 16.11 EUSFTA розширюють систему винятків, охоплюючи не лише фінансово-економічні, а й безпекові підстави для обмеження руху капіталу, що відображає прагнення сторін забезпечити баланс між лібералізацією та захистом суверенних інтересів у сферах монетарної політики й національної безпеки.

Таким чином, EUSFTA закріплює не абсолютну свободу руху капіталу, а радше режим контрольованої лібералізації операцій з капіталом, платежів та переказів. З одного боку, її положення спрямовані на поступове спрощення транскордонного руху капіталу і формування сприятливого середовища для довгострокових інвестицій. З іншого боку, вона прямо передбачає систему застережень і тимчасових обмежень, що дозволяє сторонам відступати від лібералізаційних зобов'язань у разі загроз платіжному балансу, макроекономічній стабільності чи суттєвим інтересам безпеки. Це свідчить про те, що договірний підхід ЄС і Сінгапуру у цій сфері ґрунтується на поєднанні відкритості руху капіталу з механізмами захисту публічних інтересів.

Рішенням Ради (ЄС) 2018/1676 від 15 жовтня 2018 р. [11] було схвалено підписання від імені ЄС Угоди про захист інвестицій між ЄС, його державами-членами та Сінгапуром (EU–Singapore Investment Protection Agreement, далі – EUSIPA), яку сторони підписали разом із EUSFTA 19 жовтня 2018 р. [12]. EUSIPA потребує ратифікації з боку держав-членів; наразі вона не є обов’язковою згідно з міжнародним правом і стане такою лише після завершення кожною стороною своїх внутрішньодержавних правових процедур, необхідних для набрання чинності Угоди [13]. За офіційними даними Ради ЄС, станом на 10 квітня 2026 р. Угоду про захист інвестицій між ЄС і Сінгапуром ратифікували 20 держав-членів ЄС, тоді як Бельгія, Ірландія, Франція, Кіпр, Нідерланди, Австрія та Словенія – ще ні [14]. EUSIPA містить усі інновації нового підходу ЄС до захисту інвестицій та механізми його забезпечення, які відсутні у двосторонніх інвестиційних договорах між Сінгапуром та державами-членами ЄС. Важливою особливістю EUSIPA є те, що вона має замінити 12 існуючих двосторонніх інвестиційних договорів держав-членів інтеграційного об’єднання з Сінгапуром та вдосконалити їх положення [15]. Наразі процес набрання чинності EUSIPA перебуває на завершальному етапі, а сама угода знаменує перехід від множинності двосторонніх режимів до єдиного договірного стандарту захисту інвестицій.

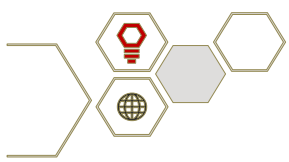
Інвестиції є одним із видів руху капіталу, відповідно, вони підпадають під дію свободи руху капіталу в ЄС. Відповідно до ст. 1.1 EUSIPA, метою цієї угоди є покращення інвестиційного клімату між Сторонами. За змістом ст. 1.2 угоди, «інвестиція» означає «будь-який вид активу, який має характеристики інвестицій, включаючи такі характеристики, як вкладення капіталу чи інших ресурсів, очікування прибутку чи вигоди, прийняття ризику або певну тривалість» [16]. Важливо відзначити, що у п. 27 Висновку 2/15 Суд ЄС зазначив: «Розділ 9 передбачуваної угоди стосується лише захисту інвестицій, а не допуску інвестицій» [6] (цей розділ у відповідній редакції існував до «розщеплення» угоди на торговельну та інвестиційну частини). Слід також

вказати, що відповідно до ст. 2.7 EUSIPA, кожна Сторона дозволяє здійснювати всі перекази, пов'язані з охопленими цією угодою інвестиціями, у вільно конвертованій валюті без обмежень або затримок. Такі перекази включають, *inter alia*, внески до капіталу, зокрема основний капітал і додаткові кошти, необхідні для підтримання, розвитку або збільшення такої інвестиції [16].

Отже, EUSIPA, хоча ще не набула чинності, уже окреслює напрям еволюції правового регулювання інвестиційних відносин між сторонами – від фрагментованої системи двосторонніх договорів держав-членів до уніфікованого договірної механізму на рівні ЄС. Її зміст свідчить, що EUSIPA спрямована не на допуск капіталовкладень як такий, а на формування сучасного режиму їх захисту та забезпечення вільного здійснення переказів, пов'язаних із охопленими угодою інвестиціями. Саме тому цю угоду слід розглядати як спеціальний інструмент, який покликаний замінити чинні двосторонні інвестиційні договори держав-членів із Сінгапуром і водночас удосконалити стандарти правового захисту інвесторів, врегульовуючи, в тому числі, механізми медіації [17, р. 151]. При цьому, науковці прогнозують потенційні проблемні питання застосування EUSIPA в майбутньому, які стосуються, зокрема ефективності договірних механізмів для визначення відповідного відповідача та розподілу відповідальності між державами-членами та ЄС [18, р. 20]. Як бачимо, перспективність угоди супроводжується і відкритими наразі питаннями, які потребуватимуть уточнення в процесі її практичного застосування.

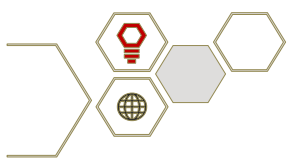
Як зазначалося вище, після набуття чинності EUSIPA в майбутньому передбачено заміну чинних двосторонніх інвестиційних договорів держав-членів із Сінгапуром; однак наразі саме такі двосторонні угоди становлять спеціальний договірний режим інвестиційного захисту. Ключовим актом вторинного права у сфері регулювання статусу двосторонніх інвестиційних договорів держав – членів ЄС з третіми країнами є Регламент (ЄС) №

1219/2012 Європейського Парламенту та Ради від 12 грудня 2012 р. [19]. Саме він встановлює перехідний режим для двосторонніх інвестиційних угод між державами-членами та третіми країнами. Вказаний регламент не ліквідує автоматично старі договори, а дозволяє їх існування в межах права ЄС, підпорядковуючи їх контролю Європейської Комісії. Остання публікує передбачений ст. 4(1) регламенту перелік таких угод, оновлюючи його кожні 12 місяців [19; 20]. У зарубіжній правничій літературі цей акт нерідко позначають як «grandfathering regulation» [21; 22] («регламент про перехідний режим»), він не «узаконює» попередні двосторонні договори, а лише дозволяє їх подальше існування в межах перехідного режиму та системи контролю ЄС, хоча з точки зору міжнародного права ситуація щодо їх чинності залишається незмінною [21, р. 4].

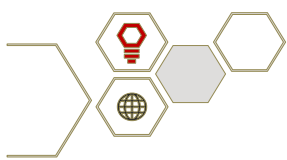
У цьому контексті варто також згадати односторонні правові інструменти забезпечення економічної безпеки ЄС [1, с. 426–427], закріплені в актах вторинного права, зокрема Регламенті (ЄС) 2019/452 Європейського Парламенту та Ради ЄС від 19 березня 2019 р. про встановлення рамок для скринінгу прямих іноземних інвестицій у Союз та Регламенті (ЄС) Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2022/2560 від 14 грудня 2022 р. про іноземні субсидії, що спотворюють внутрішній ринок. Ці інструменти посилюють контроль за зовнішнім економічним впливом на внутрішній ринок ЄС. У сучасній європейській правовій доктрині такі механізми дедалі частіше розглядаються як елементи ширшого повороту ЄС до забезпечення його «стратегічної автономії» [23, р. 513].

Т. Вереллен звертає увагу на те, що Регламент 2019/452 уперше наділив Європейську Комісію роллю в процесі національного інвестиційного скринінгу і спрямований на поглиблення інтеграційних процесів, хоча остаточне рішення і далі залишається за державами-членами [24, р. 19–20]. Кс. Груссо, С. Майкл та Е. Млинарчикова зазначають, що категорії «безпеки та публічного порядку» («security and public order») у цій сфері фактично

стають основою т. зв. «європейського економічного публічного порядку» («European economic public order») [25, р. 47], за допомогою якого охороняються вже не лише національні ринки, а й внутрішній ринок ЄС в цілому. У схожій логіці посадовець Європейської Комісії Е. Де Смійтер образно називає Регламент 2022/2560 «новачком в місті» («a new kid in town»), покликаним закрити «істотну прогалину» у системі захисту конкуренції на внутрішньому ринку від переваг, здобутих завдяки субсидіям третіх країн [26, р. 529]. Тому зазначені регламенти варто розглядати не як ізольовані секторальні новели, а як взаємопов'язані складові єдиної архітектури економічної безпеки ЄС, що поступово інституціоналізує концепт «європейського економічного публічного порядку».

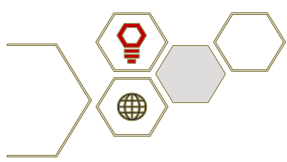
Висновки. Таким чином, правове регулювання відносин у сфері свободи руху капіталу між ЄС та Сінгапуром має багаторівневу структуру і здійснюється одночасно на рівні первинного права (*inter alia*, ст. 63 ДФЄС), вторинного права (зокрема, регламентів про перехідний режим для двосторонніх інвестиційних договорів держав-членів та про скринінг прямих іноземних інвестицій), міжнародних угод ЄС з Сінгапуром (Угоди про вільну торгівлю та Угоди про захист інвестицій), а також чинних двосторонніх інвестиційних договорів держав-членів з Сінгапуром. Така багаторівнева архітектура свідчить про складний і перехідний характер договірного регулювання інвестиційних відносин між сторонами. Еволюція правового режиму відносин ЄС – Сінгапур у сфері руху капіталу відображає загальну тенденцію переходу від фрагментованого міждержавного двостороннього регулювання до уніфікованої договірної моделі на рівні інтеграційного об'єднання, у межах якої свобода руху капіталу, гарантована ст. 63 ДФЄС, органічно доповнюється спеціальними договірними механізмами торговельного та інвестиційного співробітництва. Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні практики застосування Угоди про захист інвестицій між ЄС та Сінгапуром після набрання нею чинності, а також у

порівняльному аналізі договірної практики ЄС із іншими стратегічними партнерами у Південно-Східній Азії (В'єтнам, Індонезія, Малайзія) з метою виявлення спільних підходів та особливостей регулювання свободи руху капіталу у зовнішньому вимірі права ЄС.

Список використаних джерел

1. Буроменський М. В. Інвестиційна автономія ЄС та контроль за прямими іноземними інвестиціями. *Наше право*. 2025. № 3. С. 426–435. URL: <https://doi.org/10.71404/NP.2025.3.59> (дата звернення: 01.02.2026).
2. Муравйов В. І. Міжнародні угоди Європейського Союзу та *acquis communautaire*. *Право України*. 2012. № 3-4. С. 306–320.
3. Микієвич М. М., Брацук І. З. Кризи ратифікації змішаних інвестиційних угод ЄС: аналіз причин, наслідків та механізмів запобігання. *Право.ua*. 2024. № 4. С. 420–427. URL: <https://doi.org/10.71404/LAW.UA.2024.4.65> (дата звернення: 01.02.2026).
4. Палієнко А. В. Правове регулювання захисту інвестицій у праві Європейського Союзу: дис. ... д-ра філософії : 293 – Міжнародне право. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2025. 213 с.
5. Маслов О. С. Сучасна політика ЄС щодо двосторонніх інвестиційних угод і вирішення спорів за ними. *Аналітично-порівняльне правознавство*. Вип. 5(3). С. 390–399. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.05.3.58> (дата звернення: 01.02.2026).
6. Opinion of the Court (Full Court) of 16 May 2017 – European Commission (Opinion 2/15). URL: <https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document?source=document&text=&docid=190727&doclang=EN> (дата звернення: 01.02.2026).
7. Böhme B. Decentral Implementation of EU International Investment Protection Policy and Its Implications for Countries in the Western Balkans.

Alternative Dispute Resolution in the Western Balkans / ed. by M. Bungenberg et al. Cham : Springer, 2025. P. 121–137. DOI: 10.1007/978-3-031-76345-8_8.

8. Free trade Agreement between the European Union and the Republic of Singapore. *Official Journal of the European Union*. L 294, 14.11.2019, P. 3–755. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_international/2019/1875/oj/eng (дата звернення: 01.02.2026).

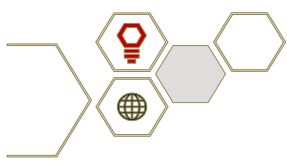
9. Hamul'ák O. Unveiling the Overlooked Freedom – the Context of Free Movement of Capital and Payments in the EU Law. *International and Comparative Law Review*. 2012. Vol. 12. Issue. 2. P. 129–145. DOI: 10.1515/iclr-2016-0091. URL: <https://reference-global.com/download/article/10.1515/iclr-2016-0091.pdf> (дата звернення: 01.02.2026).

10. International Monetary Fund. The Financial Account. *Balance of Payments and International Investment Position Compilation Guide*. Washington, D.C. : International Monetary Fund, 2014. P. 149–174. URL: https://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2014/pdf/BPM6_10F.pdf (дата звернення: 01.02.2026).

11. Council Decision (EU) 2018/1676 of 15 October 2018 on the signing, on behalf of the European Union, of the Investment Protection Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and the Republic of Singapore, of the other part. *Official Journal of the European Union*. L 279. 9.11.2018. P. 1–2. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2018/1676/oj/eng> (дата звернення: 01.02.2026).

12. European Commission. Singapore. URL: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/singapore_en (дата звернення: 01.02.2026).

13. EU-Singapore: Texts of the agreements. URL: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/singapore/eu-singapore-agreements/texts-agreements_en (дата звернення: 01.02.2026).

14. Investment Protection Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and the Republic of Singapore, of the other part. Ratification details. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/documents/treaties-agreements/agreement/?DocLanguage=en&id=2018027> (дата звернення: 01.02.2026).

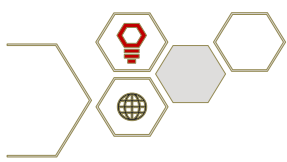
15. Investment Protection Agreement between the EU and Singapore. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/investment-protection-agreement-between-the-eu-and-singapore.html> (дата звернення: 01.02.2026).

16. Investment Protection Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and the Republic of Singapore, of the other part : Annex to the Proposal for a Council Decision on the conclusion of the Investment Protection Agreement between the European Union and its Member States, of the one part, and the Republic of Singapore, of the other part, COM(2018) 194 final, Brussels, 18 Apr. 2018. URL: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:55d54e18-42e0-11e8-b5fe-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_2&format=PDF (дата звернення: 01.02.2026).

17. Hsieh P. L. Shaping new interregionalism: The EU-Singapore Free Trade Agreement and beyond. *Leiden Journal of International Law*. 2022. Vol. 35. Issue. 1. P. 129–154. DOI: 10.1017/S0922156521000558. URL: https://ink.library.smu.edu.sg/cgi/viewcontent.cgi?article=5975&context=sol_research (дата звернення: 01.02.2026).

18. Sim C. Attributing Responsibility to International Organisations: Lessons from the EU–Singapore Investment Protection Agreement. *European Investment Law and Arbitration Review*. 2018. Vol. 3. Issue. 1. P. 20–44. URL: <https://kluwerlawonline.com/journalarticle/European+Investment+Law+and+Arbitration+Review/3.1/EILA2018003> (дата звернення: 01.02.2026).

19. Regulation (EU) No 1219/2012 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2012 establishing transitional arrangements for bilateral

investment agreements between Member States and third countries. *Official Journal of the European Union*. L 351, 20.12.2012. P. 40–46. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/1219/oj> (дата звернення: 01.02.2026).

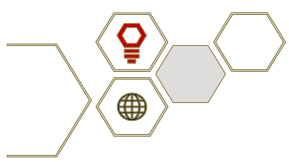
20. List of the bilateral investment agreements referred to in Article 4(1) of Regulation (EU) No 1219/2012 of the European Parliament and of the Council establishing transitional arrangements for bilateral investment agreements between Member States and third countries. *Official Journal of the European Union*. C, C/2025/2775. 28.05.2025. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52025XC02775> (дата звернення: 01.02.2026).

21. Lavranos N. In Defence of Member States' BITs Gold Standard: The Regulation 1219/2012 Establishing a Transitional Regime for Existing Extra-EU BITs – A Member State's Perspective. *Transnational Dispute Management*. 2013. Vol. 10. Issue 2. P. 1–16. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2226979 (дата звернення: 01.02.2026).

22. Mavromati C., Schubert A. The EU Model Clauses for Bilateral Investment Treaties of EU Member States With Third Countries. *European Investment Law and Arbitration Review*. 2024. Vol. 9. Issue 2. P. 193–216. DOI: 10.54648/EILA2024041. URL: <https://kluwerlawonline.com/journalarticle/European+Investment+Law+and+Arbitration+Review/9.2/EILA2024041> (дата звернення: 01.02.2026)

23. Robert S. Foreign Investment Control Procedures as a Tool for Enforcing EU Strategic Autonomy. *European Papers*. 2023. Vol. 8, No. 2. P. 513–523. DOI: 10.15166/2499-8249/67.

24. Verellen T. When Integration by Stealth Meets Public Security: The EU Foreign Direct Investment Screening Regulation. *Legal Issues of Economic Integration*. 2021. Vol. 48. Issue. 1. P. 19–42.

25. Groussot X., Michael S., Mlynarcikova E. The Screening of Foreign Investments in EU Law: When ‘Security and Public Order’ Become the New Black in Internal Market Laws and Policies. *Nordic Journal of European Law*. 2024. Vol. 7. No. 3. P. 25–49.

26. De Smijter E. There’s a New Kid in Town: The Foreign Subsidies Regulation. *Journal of European Competition Law & Practice*. 2022. Vol. 13. Issue. 8. P. 529–530. URL: <https://academic.oup.com/jeclap/article/13/8/529/7003449> (дата звернення: 01.02.2026).

27. McKenzie L., Meissner K. L. Overlapping Negotiations, Conflicting Interests? EU-Singapore Negotiations. Robert Schuman Centre for Advanced Studies Research Paper. 2020. No. RSCAS 2020/67. 23 p. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3710712 (дата звернення: 01.02.2026).

28. Mohan M. Singapore and its free trade agreement with the European Union: Rationality “unbound”? *Journal of World Trade and Investment Law*. 2017. Vol. 18. Issue 5–6. P. 858–889. DOI: 10.1163/22119000-12340064. URL: https://ink.library.smu.edu.sg/sol_research/2503/ (дата звернення: 01.02.2026).

29. Hainbach P. The CJEU’s Opinion 2/15 and the Future of EU Investment Policy and Law-Making. *Legal Issues of Economic Integration*. 2018. Vol. 45, no. 2. P. 199–209. URL: <https://kluwerlawonline.com/journalarticle/Legal+Issues+of+Economic+Integration/45.2/LEIE2018010> (дата звернення: 01.02.2026).